

ГРАДСКА ОПШТИНА НОВИ БЕОГРАД

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА
НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ НОВИ БЕОГРАД
ЗА ПЕРИОД 2026 – 2030**

НОВИ БЕОГРАД, март 2026.

САДРЖАЈ

Уводна реч председнице Градске општине Нови Београд.....	3
I Увод.....	5
II Шта је Локални акциони план за унапређење управљања миграцијама.....	11
III Лична карта Општине.....	12
IV Резиме Локалног акционог плана.....	13
ПОГЛАВЉЕ 1 - Основни подаци о Градској општини Нови Београд	14
ПОГЛАВЉЕ 2	
1. Подаци о миграцијама на територији ГО Нови Београд	20
2. Активности ГО Нови Београд у односу на избегла и интерно расељена лица	23
ПОГЛАВЉЕ 3	
1. Анализа стања и закључци.....	24
2. Постигнути резултати у периоду 2022-2025.....	28
ПОГЛАВЉЕ 4	
1. Приоритетне циљне групе.....	32
2. Анализа заинтересованих страна.....	33
ПОГЛАВЉЕ 5 - Општи и специфични циљеви.....	34
ПОГЛАВЉЕ 6 - Активности – задаци за реализацију Локалног акционог плана	37
ПОГЛАВЉЕ 7 - Ресурси – Буџет.....	57
ПОГЛАВЉЕ 8 - Аранжмани за примену.....	57
ПОГЛАВЉЕ 9 - Праћење и оцена успешности.....	59

Уводна реч председнице Градске општине Нови Београд Иване Николић

Према попису из 2022. године, у Градској општини Нови Београд живи 209.763 становника, а кроз активности Повереништва за избегла и интерно расељена лица Градске општине Нови Београд, регистровано је око 39.600 избеглих и 8.000 интерно расељених лица, што је више од 20% укупног броја грађана и грађанки Новог Београда. Имајући у виду број људи који се третирају као избегла и интерно расељена лица, недовољан степен интеграције ове групације, као и услове у којима живе, Градска општина Нови Београд је изразила спремност да учествује у решавању њихових проблема кроз дефинисање новог Локалног акционог плана за управљање миграцијама за период 2026. до 2030. године.

Локалним акционим планом, имајући у виду посебан статус и ограничене надлежности градских општина, ГО Нови Београд жели да допринесе повећаној интеграцији и смањењу сиромаштва избеглих и интерно расељених лица и других мигрантских група на Новом Београду. Градска општина Нови Београд истовремено показује спремност за реализацију пројеката и планова, који су представљени у специфичним циљевима локалног акционог плана. У досадашњим активностима препозната је воља свих заинтересованих страна за решавање претходно наведених проблема, али и недовољни појединачни капацитети и ресурси. Обједињавањем свих релевантних актера у локалној заједници, кроз формираног Савета за управљање миграцијама и трајна решења, ствара се могућност за координацију и активно праћење проблема, као и за реализацију циљева Локалног акционог плана. Коначни циљ, коме се приближавамо кроз овај локални акциони план, а коме Градска општина Нови Београд у свом деловању увек тежи, су једнаке шансе и могућности и једнака права свих грађана и грађанки који живе на њеној територији.

Основни циљ локалне интеграције је обезбеђивање могућности избеглицама и интерно расељеним лицима за економску и социјалну равноправност са свим осталим грађанима и за достојанствен живот у заједници.

С обзиром да примена и реализација овог Плана захтевају различите ресурсе, ГО Нови Београд учествује у његовом финансирању и на тај начин изражава своју решеност да унапреди квалитет живота избеглицама и интерно расељеним лицима на својој територији. Укључивањем Општине у међународне пројекте, какав је Регионални програм стамбеног збрињавања, доказали смо да поседујемо и капацитете на локалном нивоу за писање и добијање оваквих пројеката. План спроводе локални кадрови, ослањајући се на своја стручна знања и друге професионалне компетенције.

Сматрамо да је овај документ логичан наставак општег, стратешког приступа развоју ГО Нови Београд и побољшању услова за живот њених грађана. Успешно спровођење Локалног акционог плана за управљање миграцијама даће допринос и даљој реализацији општих стратешких опредељења Градске општине Нови Београд.

Проблеми са којима се суочавају избеглице и расељена лица су дубоко усађени у правном, економском и социјалном контексту, али кроз сарадњу различитих институција, удружења и локалних заједница, као и усклађивање политика са међународним стандардима, могу се остварити значајни напреси и побољшање живота ових људи.

Као социјално одговорна општина усвајањем овог документа придружујемо се осталим институцијама у решавању проблема ових осетљивих група грађана, истовремено пружајући допринос њиховој интеграцији и реинтеграцији, утичући на смањење сиромаштва, а у циљу обезбеђивања њихове економске и социјалне равноправности са осталим грађанима.

I Увод

Локални акциони план представља документ који обједињује податке о свим категоријама миграната. Од надлежних институција се прикупљају подаци о различитим категоријама миграната и тиме се успоставља редовно ажурирање профила на годишњем нивоу, а комплетан процес води Комесаријат за избеглице и миграције. Поред тога што даје преглед свих података о мигрантима, Локални акциони план настоји да идентификује и анализира кључне изазове у области миграција. Примарни подаци за израду овог документа су званичне статистике које прикупљају надлежни органи, као и релевантне студије и истраживања.

Да би се постигао жељени циљ ефикасног управљања миграцијама на локалном нивоу, неопходна је координација унутар и између јединица локалних самоуправа, као и значајна координација на различитим нивоима власти.

Разумевање локалног контекста кроз прикупљање података о миграцијама, процене потреба и њихово мапирање су од суштинског значаја за креирање стратегија, политика и акција заснованих на доказима и моделима за укључивање миграција у одрживи развој локалних заједница. Акционо планирање подразумева доношење одлука о потребним променама у животу ових угрожених група у оквиру локалне заједнице, у складу са утврђеним временским оквиром.

Различите врсте миграције, попут присилне и добровољне, унутрашње и спољне, резултат су околности под којима људи доносе одлуке о пресељењу. Врсте миграције су следеће:

1. Присилна миграција: Често резултат ратова, природних катастрофа или прогона, доводи до хуманитарних криза и великих изазова за друштво.
2. Добровољна миграција: Овај тип миграције подразумева избор, где људи траже боље животне услове, пословне прилике или образовање.
3. Унутрашња миграција: Обично се дешава унутар исте земље и може бити последица економских промена или потраге за бољим условима живота, као што је незапосленост у руралним областима.
4. Спољна миграција: Може бити привремена или трајна, ова форма подразумева прелазак из једне земље у другу и често захтева прелиминарне визне процедуре.
5. Сезонска миграција: Ова врста се дешава када се људи селе са једног места на друго током сезоне или одређеног периода. На пример, радници у пољопривреди могу мигрирати за време бербе.

Позитивни и негативни аспекти: Миграција може бити корисна и за мигранте и за земље домаћина, јер мигранти могу допринети економији земље домаћина уносећи нове вештине, идеје и инвестиције. Међутим, миграције могу изазвати тензије и сукобе између миграната и локалног становништва, ако се њима не управља на одговарајући начин. Управљање

миграцијом захтева стратешки приступ, укључујући контролу граница, визну политику и интеграцију миграната у друштво. Ове мере су кључне за стварање подстицајног окружења за све укључене стране, што може минимизирати конфликте и промовисати мирно коегзистирање.

Кључни аспекти управљања миграцијом:

1. Контрола граница - заштита граница и безбедност земље.
2. Визна политика - регулисање уласка миграната у земљу.
3. Заштита - заштита права тражилаца азила, избеглица и других угрожених категорија миграната
4. Интеграција - обезбеђивање приступа ресурсима и могућностима за мигранте.
5. Сарадња - партнерства између држава и организација за ефикасно решавање миграционих питања.

Република Србија је прошла кроз значајне промене у погледу миграционих токова. Историјски, Србија је била емиграционо подручје, али последњих деценија уочава се превасходно унутрашња миграција, где становништво из руралних области мигрира у урбану средину у потрази за бољим економским могућностима и квалитетом живота. Кључни аспекти миграције у Србији:

1. Унутрашња миграција: Ова појава доводи до смањења становништва у мање развијеним подручјима и пораста у градовима, што може изазвати различите социјалне и економске проблеме, као што су недостатак радне снаге у руралним областима и пренасељеност у градовима.

2. Спољне миграције: Велики одлазак младих људи из Србије, често у потрази за бољим радним местима и условима живота у иностранству, представља значајан демографски изазов. Ово, заузврат, води до ниског наталитета и замене генерација, што представља озбиљан проблем за будућност земље.

3. Досељавање страних држављана: Повећан број страних миграната, укључујући радну имиграцију, указује на промену у динамици миграције. Ово може бити позитивно, јер доприноси радној снази и економији, али и захтева адекватно управљање интеграцијом ових миграната у друштво.

У оквиру овог документа под лицима мигрантских група подразумевамо:

- Избеглице;
- Интерно расељена лица;
- Повратници по Споразуму о реадмисији;
- Тражиоци азила;
- Радници мигранти (економски мигранти);
- Мигранти у потреби без утврђеног статуса;
- Жртве трговине људима;
- Дијаспора (припадници дијаспоре).

Избегла, интерно расељена лица и повратници по реадмисији су лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата и сукоба на простору бивших југословенских република и Косова и Метохије, укључујући и лица која су у међувремену стекла статус држављана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса. Повратници по реадмисији су сви они грађани Републике Србије који су изгубили или нису ни имали право боравка у земљама ЕУ и другим државама.

Према Конвенцији УН о статусу избеглица (1951), **избеглица** је особа која је из основаног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког опредељења напустила своју државу и не може или због страха не жели у њу да се врати.

Интерно расељена лица су лица која су била присиљена да напусте своје домове, али су остали у границама своје државе. Разлози расељавања су најчешће рат, угрожавање људских права, насиље, политички прогон, природне катастрофе и др. За разлику од избеглица, интерно расељена лица не штити Специјална конвенција УН, али их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права.

Према билатералним споразумима о реадмисији са Европском унијом и другим државама, **повратник** је лице које не испуњава важеће услове за улазак, боравак или настањење на територији државе чланице ЕУ или друге државе. Најчешће се ради о држављанима Србије који су добили решење о враћању у матичну земљу.

Тражиоци азила су лица која су, у складу са важећом законском регулативом, на територији Србије затражила неки од видова међународне заштите на законом прописан начин. У складу са одредбама закона које се односе на смештај и обезбеђивање основних животних услова за лица која траже азил, Влада Републике Србије оснива центре у којима они бораве. Највећи број азиланата у Србији долази из Сирије, Авганистана и Индије.

Лица која су добила азил на територији Републике Србије су лица којима је одобрен статус избеглице. То су странци који су поднели захтев за азил и којима је, након разматрања њиховог случаја, одобрено право на боравак и заштиту у Србији.

Ирегуларни мигранти (мигранти у потреби без утврђеног статуса) су на територију Републике Србије ушли из суседних земаља, а пореклом су из ратом захваћених подручја Блиског Истока и Африке. У складу са појачаним приливом миграната, Влада Републике Србије је формирала Радну групу која прати, анализира и разматра питања мешовитих мигрантских токова. Према подацима Међународне организације за миграције (ИОМ), преко милион миграната и избеглица прешло је кроз Србију од 2015. до 2016. године. Србија је применила низ мера за помоћ мигрантима који пролазе кроз нашу земљу, укључујући обезбеђивање склоништа, хране, медицинске неге и правне помоћи. Ове мере су кључне за очување људских

права миграната и избеглица. Миграције су изазов не само за Србију, већ и за целу Европу, која треба да развије дугорочна и одржива решења која ће осигурати заштиту права миграната, али и обезбедити позитиван утицај на економски и социјални развој. Сарадња на глобалном, регионалном и националном нивоу, као и координисан приступ између држава и међународних организација, основни су предуслови за ефикасно управљање миграцијама и подршку земљама као што је Србија у овом процесу.

Након почетка оружаних сукоба у Украјини у фебруару 2022. године и првог прилива избеглица у нашу земљу, Влада Републике Србије донела је Одлуку о пружању привремене заштите у Републици Србији расељеним лицима која долазе из Украјине. Украјинским избеглицама бесплатну правну помоћ у остваривању привремене заштите или тражењу азила пружа Центар за заштиту и помоћ тражиоцима азила.

Радници мигранти су особе које напуштају своје место становања како би се запослили у другом месту, било унутар своје земље или у иностранству. У Србији, као и другим земљама, миграција радне снаге игра важну улогу у попуњавању радних места која су понекад тешко попуњавајућа или која немају довољно локалне радне снаге.

На крају 2024. године 49.147 странаца је имало одобрен привремени боравак по основу рада. Овај број је за 7% већи у односу на 2023. годину, 37% већи него 2022. године, а чак 136% већи него 2021. године, када је 20.828 странаца боравило у Републици Србији по овом основу, односно више него три и по пута већи у односу на 2020. годину, када је 13.669 странаца боравило у Републици Србији по овом основу.

У свету је у 2025. години било више од 304 милиона међународних миграната који живе у различитој земљи од оне у којој су рођени, међу њима су и 42,5 милиона избеглица (пореклом из Венецуеле, Колумбије, Сирије, Авганистана, Хаитија, Судана и др.) и око 168 милиона радних миграната (пореклом из Индије, Кине, Мексика, Русије, Пакистана, Бангладеша, Филипина, Непала итд.) Највећи број миграната земљу напушта да би радило, да би побегли од прогона и опасности по живот, да би учило и тражило боље услове за живот, али има и оних који беже и због климатских промена. Земље развијеног света су жељена дестинација највећем броју миграната, али не стигну сви тамо где желе, већ остају заглављени у земљама транзита.

Подаци о миграцији радне снаге у Србији указују на важност овог феномена како за економски развој земље, тако и за изградњу политика миграција и интеграције радника из других земаља. Миграција радне снаге није само питање кретања људи из једне земље у другу, већ има дубок утицај на економске, социјалне и политичке аспекте земље која прима мигранте. Како би се максимизирали позитивни ефекти, Србија треба да развије свеобухватну миграциону политику која ће обезбедити оптимално коришћење миграције радне снаге за економски развој, истовремено обезбеђујући интеграцију миграната у друштво. Успешно управљање овим процесима може донети значајне користи и Србији и њеним партнерима, али захтева стратешко и координисано деловање на националном и међународном нивоу.

Економске миграције представљају један од најважнијих и најбрже растућих облика миграција. Ове миграције су подстакнуте економским разлозима, као што су потрага за бољим

пословним могућностима, већим приходима и бољим условима живота. Ове миграције су често повезане са различитим факторима као што су незапосленост, нижи животни стандард и недостатак економских могућности у матичним земљама. Према подацима из извештаја Међународне организације за миграције, број међународних миграната у 2019. години, процењен је на 272 милиона, што представља 3,5% светске популације. Ово показује стални пораст глобалних миграција. Према истом извештају, број 9 економских миграната у 2019. години, чини 62% укупног броја међународних миграната – што је око 168 милиона људи.

Циркуларна миграција представља привремено и обично понављајуће кретање лица између матичне области и области дестинације, обично у сврху запослења. Она представља устаљени образац мобилности становништва, било да се ради о међудржавној или рурално-градској.

Дијаспора означава припаднике једног народа који живе одвојено од матице. Према Закону о дијаспори и Србима у региону (члан 2. став1.), дијаспора обухвата држављане Републике Србије који живе у иностранству, припаднике српског народа и исељенике са територије Републике Србије и из региона, као и њихове потомке.

Жртве трговине људима – Трговина људима је озбиљно кривично дело и повреда људских права и дефинисано је као такво у међународном и домаћем праву. Трговина људима је облик модерног ропства. Кривично дело је почињено када трговац људима употреби насиље, превару или присилу да контролише друго лице са циљем, на пример, његовог укључивања у сексуалне активности или за запошљавање или давање услуга. Трговина људима може али и не мора укључивати транспорт на другу локацију. Лица се могу сматрати жртвама трговине људима без обзира да ли су експлоатисана у граду где живе или су превезена са циљем њихове експлоатације, да ли су се претходно сложила да раде са трговцем људима, да ли су учествовала у извршењу кривичног дела што је дошло као последица њихове експлоатација.

У Републици Србији су регистроване скоро све форме трговине људима (радна и сексуална експлоатација, принуда на просјачење и принуда на вршење кривичних дела, принудни бракови са елементима експлоатације и др.). Србија је смештена на тзв. „Балканској рути“ и последњих година је постала важна тачка на „мигрантским путевима“ који воде од земаља Блиског истока, Африке и Азије ка региону Западног Балкана и даље ка земљама Западне Европе. Ситуација је еволуирала од ванредне кризе која је захтевала збрињавање миграната у транзиту, до оне другачије и дуготрајније природе, где се све већи број ових људи налази у ситуацији продуженог боравка у Србији.

Доношење и спровођење локалних акционих планова за управљање миграцијама, и обезбеђивање предуслова за јачање толеранције према мигрантским групама, овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Припадници мигрантских група у Градској општини Нови Београд

Према попису из 2022. године, Градска општина Нови Београд има 209.763 становника, а према евиденцији Комесаријата за избегла и расељена лица, на дан 01.06.2025. године на територији Градске општине Нови Београд евидентирано је 769 избеглих и 4.623 интерно расељених лица. У евиденцији Повереништва за избеглице Градске општине Нови Београд налази се 48 породица повратника по основу споразума о реадмисији, као и 173 лица избегла из Украјине (од којих је 40 деце млађе од 18 година). Имајући у виду број људи који се третирају као избегла и интерно расељена лица, недовољан степен интеграције ове групације, као и услове у којима живе, Градска општина Нови Београд изражава спремност да учествује у решавању њихових проблема кроз дефинисање новог Локалног акционог плана за управљање миграцијама за период 2026. до 2030. године.

Основни циљ локалне интеграције је обезбеђивање могућности избеглицама и интерно расељеним лицима, повратницима по споразуму о реадмисији и другим рањивим категоријама за економску и социјалну равноправност са свим осталим грађанима и за достојанствен живот у заједници. Градска општина Нови Београд истовремено показује спремност за реализацију пројеката и планова, који су представљени у специфичним циљевима локалног акционог плана. У досадашњим активностима препозната је воља свих заинтересованих страна за решавање проблема високог степена сиромаштва, али су такође препознати и недовољни појединачни капацитети и ресурси. Обједињавањем свих релевантних актера у локалној заједници, кроз формирани Савет за управљање миграцијама и трајна решења, ствара се могућност за координацију и активно праћење проблема, као и за реализацију циљева локалног акционог плана.

Комесаријат за избеглице и миграције РС (КИРС) је институција која, у складу са Законом о управљању миграцијама, предлаже Влади Републике Србије циљеве и приоритете и прати спровођење мера миграционе политике, пружа јединицама локалних самоуправа податке од значаја за израду стратешких докумената из области миграција, редовно израђује и ажурира миграциони профил Републике Србије и стара се о доступности информација од значаја за миграциона питања. Препознавање потребе за креирање миграционог профила на локалном нивоу у којем су прикупљени и припремљени подаци, уз уважавање специфичности локалних средина и њихове актуелне потребе, а имајући у виду заступљеност одређених категорија миграната, развојне шансе, потенцијале и проблеме у јединицама локалних самоуправа је кључно за добро планирање.

Локални акциони план за управљање миграцијама Градске општине Нови Београд израђен је у сврху праћења и разумевања миграционих процеса, идентификовања проблема и проналажења решења везаних за миграционе токове, али исто тако и за мерења позитивних ефеката миграција и сагледавање миграција као развојне компоненте.

II Шта је Локални акциони план за унапређење управљања миграцијама

У овом документу под процесом локалног акционог планирања унапређења управљања миграцијама подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене, значајне за живот ових лица, намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у периоду 2026-2030. године. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана. Локални акциони план за управљање миграцијама посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

Стратешки оквир ЛАП-а одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националном стратегијом за решавање питања избеглих и интерно расељених лица и другим националним и међународним стратешким документима од значаја за ову област. У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси, овај ЛАП узима у обзир постојеће пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике. Креирање и спровођење локалних акционих планова за унапређење управљања миграцијама, овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Процес израде Локалног акционог плана за управљање миграцијама у ГО Нови Београд, заснива се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- Локални – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- Партиципативан – укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим и интерно расељеним у локалној заједници;
- Утемељен на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама за унапређење положаја горе наведених мигрантских група;
- Прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- Користи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- Подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса, прикупљање и анализу основних податка о положају и потребама лица мигрантских група у ГО Нови Београд, коришћени су следећи извори: резултати анкете са потенцијалним корисницима/цама (анкета о потребама избегличких домаћинстава) и састанци

са локалним актерима, статистички подаци укључујући податке пописа из 2022. године; различити извештаји и документи: подаци Комесаријата за избеглице Републике Србије, Повереништва за избеглице ГО Нови Београд, Црвеног крста, локалних невладиних организација итд.

Процес израде Плана спроведен је у периоду септембар - јануар 2025/2026. год.

III Лична карта Општине

Градска општина Нови Београд представља једну од 17 општина Београдског региона и припада насељу Београд, односно ужем градском језгру. ГО Нови Београд простире се на површини од 4.096 хектара, читава територија припада једној катастарској општини и има 19 регистрованих месних заједница. Према попису из 2022. године има 209.763 становника, од чега 46,28% мушкараца и 53,72% жена. Пунолетних грађана је 172.301, а просечна старост 43,44 године. Посматрано у односу на целокупну територију Београда, на Новом Београду живи 12,48% становништва.

Нови Београд је доминантно високоурбана општина, као и пословно административни центар Србије и региона Југоисточне Европе. На општини се налази 21 основна школа са преко 15.000 ученика, 8 средњих школа са скоро 2.500 ученика, 40 објеката предшколске установе са преко 8.500 деце, 11 факултета и 2 високошколске установе (преко 10.000 студената).

Број запослених лица са пребивалиштем на територији Новог је 92.553, од чега 44.975 мушкараца и 47.578 жена Београда (просечна вредност у 2024 . години).

Градска општина Нови Београд је симбол урбаног развоја, модерничке архитектуре и пословног просперитета и примамљива је за настањивање и лица из мигрантских група, примарно због могућности рада и зараде.

Имајући у виду чињеницу да се, у оквиру ЛАП-а, под лицима из мигрантских група подразумевају сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије (али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса), можемо рећи да на Новом Београду ова популација чини више од 20% укупног становништва.

Прве избеглице на територију Градске општине Нови Београд дошле су 1991. године из Хрватске, а током 1992. године и из БиХ. Процес континуираног доласка избеглица трајао је све до краја 1996. године. Из Републике Хрватске дошло је око 18.000 избеглица. Број избеглих из БиХ је око 17.000. Последњи талас доласка избеглица на Нови Београд је долазак лица са КиМ у току и након НАТО бомбардовања, марта 1999. Године, када је дошло око 7.200 интерно расељених лица.

Наведени подаци су из базе Повереништва ГО Нови Београд у којој се налази укупан број избеглица који су регистровани у овом Повереништву од 1992. године до данас, што значи сва лица која су добила и имала избеглички статус на Новом Београду. Од евидентираних лица у

избегличкој и интерно расељеничкој популацији изван број избеглих лица се на неки начин већ интегрисао, услед дужине миграцијског стажа, образовања, претходно пружене помоћи и подршке од стране локалних и државних институција, донација, као и других околности.

На Новом Београду не постоје регистровани колективни центри и већина избеглих и интерно расељених лица је смештена у приватном смештају код рођака или пријатеља, у становима изнајмљеним у закуп или у непризнатим и безусловним колективним центрима (неформалним насељима).

IV Резиме Локалног акционог плана

Локални акциони план за управљање миграцијама на територији Градске општине Нови Београд за период 2026-2030. године представља важан инструмент за решавање питања која се тичу миграција и интеграције различитих миграционих група у локалну заједницу. Основан на стратегијама и политикама и дефинисаним у Националној стратегији за управљање миграцијама, („Службени гласник РС “број 59/09), Стратегији о економским миграцијама за период од 2021 до 2027. године, („Службени гласник РС “број 21/20) и другим националним стратешким документима од значаја за ову област, акциони план се фокусира на побољшање услова живота и интеграције избеглица, интерно расељених лица, жртава трговине људима, повратника и миграната. План је усмерен на идентификацију ефикасних и одрживих решења, узимајући у обзир постојеће пројекте и најбоље праксе на локалном нивоу. Такође, обухвата аспекте социјалне, економске и стамбене политике, чиме се настоји подржати одрживи развој, смањити сиромаштво и унапредити положај осетљивих друштвених група. Акциони план подразумева свеобухватну анализу актуелне ситуације и поставља циљеве који ће допринети побољшању интеграције свих мигрантских група, као и локалног становништва изложеног миграционим притисцима. Овај план је стратешки важан за стварање кохезивног и инклузивног друштва у општини Нови Београд.

Специфичан статус Градске општине Нови Београд (ресурси којима располаже локална самоуправа наспрам овлашћења локалне самоуправе за управљање и располагање тим ресурсима) умногоме ограничава поље деловања за решавање проблема ових циљних група. Због тога је у Локалном акционом плану за управљање миграцијама дефинисан **један општи циљ**, који је реално могуће остварити у периоду од 2026. до 2030. године и то:

«Кроз свеобухватно управљање миграцијама створити услове за испуњавање секторских циљева као што су: побољшање социјалног положаја, заштита права избеглих, интерно расељених лица, повратника и миграната, стварање амбијента за коришћење позитивних развојних потенцијала миграција и ублажавање негативних ефеката одлива становништва.»

Из овако дефинисаног општег циља, изведени су специфични циљеви који се односе на решавање проблема мигрантских група и то:

- стамбено збрињавање (доделом грађевинског материјала за завршетак започетих стамбених објеката, откупом сеоских домаћинстава, са фокусом на најугроженије породице);
- одрживи интеграциони програми – едукације, образовање ;
- запошљавање и обука за рад;
- квалитетно и потпуно информисање, приступ услугама;
- јачање толеранције;
- јачање капацитета ЈЛС;
- превенција трговине људима;
- ојачање веза и сарадња са дијаспором.

Веома је важно и оспособљавање локалног становништва за прихват и пружање подршке свим категоријама мигрантима, чиме се гради инклузивније друштво. Свим овим активностима се стреми стварању позитивног окружења за ове осетљиве групе, чиме се доприноси општем социјалном развоју и кохезији на територији Градске општине Нови Београд.

ПОГЛАВЉЕ 1

Основни подаци о Градској општини Нови Београд

Градска општина Нови Београд је званично формирана 1952. године, а историјски трагови о насељавању данашње територије Новог Београда датирају из времена турске владавине.

Простире се на површини од 4.096 хектара, на уливу Саве, највеће реке Балканског полуострва, у Дунав, највећу европску реку, на надморској висини између 72 и 110 м.

Граничи се са 5 београдских општина: Земун, Сурчином, Савским венцем, Старим градом и Чукарицом. Налази се северозападно од „старог“ Београда, са којим је спојен путем пет мостова (Бранков мост, Газела, Стари и Нови железнички мост и Мост на Ади).

Главна физичка особина Новог Београда је његов раван терен, што представља велики контраст старом делу Београда, који је изграђен на 32 брда. Осим Бежаније, свог западног дела, Нови Београд је изграђен на површини која је у основи била мочвара када је 1948. године отпочела изградња новог града. Планиран је као функционалан град са јасно дефинисаним блоковима, широким булеварима и зеленим површинама. Карактерише га модернистичка и бруталистичка архитектура, са препознатљивим објектима као што су Западна капија (Генекс) и Палата Србије.

Од свих београдских градских општина, Нови Београд има највише зелених површина, укупно 3,47² или 8,5% своје површине. Највећа парковска површина је парк Ушће.

Нови Београд је данас доминантно високоурбана општина са преко 100.000 станова, просечне површине 63,2 м2, од чега је 90% опремљено централним или етажним грејањем, и осталим инсталацијама.

Према званичним подацима из последњег Пописа становништва који је извршен 2022. године, број становника износи 209.763. У насељу има 79.649 домаћинстава, а просечан број чланова по домаћинству је 2,73. Просечна старост становника је 43,44 године (мушкарци 41.44, жене 45.16 године).

Од почетка изградње 1948. Године, Нови Београд је доживео нагли пораст броја становника, али последњи пописи показују тенденцију смањења броја становника.

1. Полна структура

Мушкарци	97.078
Жене	112.685

2. Етничку структуру становника Новог Београда чине:

1. Срби	178.784
2. Југословени	2.262
3. Роми	1.598
4. Руси	1.071
5. Црногорци	1.041
6. Хрвати	993
7. Македонци	753
8. Муслимани	514
9. Неизјашњени	4.941
10. Остали*	17.806

*(остали - Украјинци, Румуни, Чеси, Словаци, Немци, Власи, Албанци, Буњевци, Бугари, Горанци и други).

3. Старосна структура становништва

	број	процент
До 15 год	31.990	15.25%
Од 16-29 год	29.885	14.25%

Од 30 – 60 год	89.804	42.81%
Преко 60 година	58.084	27.69%
Укупно:	209.763	100,00%

Старост (године)		Старост (године)	
10.490	0–4	13.786	50–54
5405 мушко		6611 мушко	
5085 женско		7175 женско	
11.132	5–9	11.882	55–59
5716 мушко		5389 мушко	
5416 женско		6493 женско	
10.368	10–14	12.113	60–64
5338 мушко		5218 мушко	
5030 женско		6895 женско	
9.001	15–19	14.207	65–69
4620 мушко		5941 мушко	
4381 женско		8266 женско	
9.566	20–24	13.405	70–74
4696 мушко		5427 мушко	
4870 женско		7978 женско	
11.318	25–29	7.460	75–79
5540 мушко		2865 мушко	
5778 женско		4595 женско	
13.457	30–34	6.054	80–84
6338 мушко		2279 мушко	
7119 женско		3775 женско	
16.470	35–39	4.845	85 и више
7786 мушко		1682 мушко	
8684 женско		3163 женско	
17.966	40–44	172.301	Пунолетно
8590 мушко		становништво	
9376 женско			

16.243	45–49	77.834 мушко
7637 мушко		94.467 женско
8606 женско		

4. Запосленост (просек 2024.)

- На основу података о регистрованој запослености према општини рада, на Новом Београду ради 183.064 лица.
- Запослено је око 92.553 лица са пребивалиштем на територији Градске општине Нови Београд, од чега су 51.41% жене.

На основу података добијених од Националне службе за запошљавање, Филијала за Град Београд, Служба Нови Београд, број незапослених у општини Нови Београд на дан 31.12.2025. је 3.606, од чега 2232 жена. Број регистрованих незапослених избеглих лица је 2, интерно расељених лица је 20, а нема регистрованих незапослених повратника из иностранства по споразуму о реадмисији. Укупно има 2.380 дугорочно незапослених, од чега 1.490 жена, а 845 лица је незапослено дуже од 10 година (534 жене).

5. Становништво према школској спреми и писмености (попис 2022.):

547	Без школске спреме
1.256	Непотпуно основно образовање
12.074	Основно образовање
72.732	Средње образовање
17.646	Више образовање
56.213	Високо образовање
996	Непознато

Развијеност приватног сектора

Нови Београд је пословно административни центар Србије и региона Југоисточне Европе.

Приватни сектор је последњих година у потпуности потиснуо друштвени. На Новом Београду у 2024. години 171.426 људи је било запослено код правних лица и око 11.608 је било предузетника. У области трговине на велико и трговина на мало послује 34.056 лица, 31.275 у области информисања и комуникација, 16.985 у области стручне, научне, иновационе и техничке делатности и др.

На општини су смештена пословна седишта светски познатих банака, као и седишта многих иностраних компанија. Нови Београд је постао центар информатичких фирми и технологија, пословни центар са бројним корпоративним седиштима, тржним центрима, мега маркетима и модерним стамбеним комплексима.

Култура

На територији Градске општине Нови Београд налазе се: Музеј Савремене Уметности, Факултет Драмских Уметности, Историјски Архив Београда, Дом културе Студентски Град, Позориште Пинокио, Генексова пословна зграда (симбол Новог Београда - Западна капија), Београдска арена, већи број биоскопских сала и др. Нови Београд је пројектован као модеран град, али централна осовина (блокови 24, 25 и 26) са три трга - административним, културним и комерцијалним - никада није изведена по плану. Није реализована ни идеја културног кластера на Ушћу, па се у граду са више од 200.000 становника налази само један музеј (и то ван стамбеног подручја), док се позориште налази у оквиру Дома културе Студентски град, и онедавно дечије луткарско позориште Пинокио код Старог Меркатора.

Здравство

Здравствене организације на Новом Београду су: Институт за мајку и дете „Др Вукан Чупић“, Дом здравља „Нови Београд“ са више објеката, Медигруп, Једро, Еуромедик, Белмедик, Др Ристић и многе друге приватне специјализоване здравствене установе.

На Новом Београду од 1953. године послује и организација Црвеног крста Нови Београд.

Развојне карактеристике Новог Београда

- Врло погодан географски положај
- Високо квалитетна урбанистичка и инфраструктурна локација
- Велики људски ресурси
- Висок проценат образованог становништва
- Велики потрошачки потенцијал
- Мала заступљеност индустријске производње
- Мала заступљеност пољопривредне производње

Предности Новог Београда су:

- Окружен двама рекама (Сава и Дунав евро коридор Е-5)
- Близина аеродрома и међународних ауто путева, евро коридор Е-10

- Развијен железнички саобраћај, евро коридор Е-10
- Нова аутобуска станица непосредно уз железнички саобраћај
- Развијен приватни сектор

Нови Београд нуди висок квалитет живота захваљујући доброј инфраструктури, доступности јавног превоза, образовним институцијама и бројним зеленим површинама. Атрактиван је због близине пословних зона, али и модерних стамбених комплекса који нуде све погодности савременог живота.

Проблеми Новог Београда

Поред свих набројаних предности и постигнућа, Нови Београд има и низ проблема који се могу сврстати у неколико група:

1. Препреке везане за успорен процес прикључивању ЕУ, недостатак неопходних системских закона потребних за бржи развој, успорен процес децентрализације власти и фискалне децентрализације, скупа кредитна средства и споро увођење мера које подстичу отварање, рад и развој малих и средњих предузећа.
2. Недостатак надлежности градских општина око располагања градским грађевинским земљиштем, као и недостатак детаљних регулационих планова.
3. Мали проценат слободно расположивог грађевинског земљишта тј. висок степен изграђености

Градска општина Нови Београд је део територије града Београда у којој се врше послови локалне самоуправе утврђени Уставом и Законом о локалној самоуправи, Законом о главном граду, Статутом града Београда и Статутом Градске општине Нови Београд.

Организациону структуру ГО Нови Београд чине:

- Скупштина Градске општине Нови Београд са 49 одборника
 - Председник Скупштине Градске општине
 - Заменик председника Скупштине Градске општине
 - Секретар Скупштине Градске општине
- Председник Градске општине
 - Заменик председника Градске општине
- Веће Градске општине са 13 чланова

- Управа Градске општине коју чине:
 - Начелник Управе Градске општине
 - Заменик начелника Управе Градске општине
 - Одељење за имовинско-правне и стамбене послове
 - Одељење за друштвене делатности
 - Одељење за инспекцијске послове
 - Одељење за општу управу
 - Одељење за буџет и финансије
 - Одељење за грађевинске и комуналне послове
 - Служба за заједничке послове
 - Служба за скупштинске и нормативне послове
 - Служба месних заједница
 - Служба за озакоњење објеката
 - Кабинет председника градске општине

У оквиру основних организационих јединица образоване су мање организационе целине (одсеци, реферати и повереништво). У оквиру Управе обављају се послови планирања одбране, цивилне заштите и поступања у ванредним ситуацијама, у складу са посебним законом.

ПОГЛАВЉЕ 2

1. Подаци о миграцијама на територији ГО Нови Београд

Прве избеглице на територију Градске општине Нови Београд дошле су 1991. године из Хрватске а током 1992. године и из Федерације БиХ. Процес континуираног доласка избеглица трајао је све до краја 1996 године. Из Републике Хрватске дошло је око 18.000 избеглица (од чега у „Олуји“ 1995. године око 7.000 прогнаника). Ништа мањи број избеглица није избегао ни из БиХ тако да се број избеглих из БиХ креће исто око 17.000. Последњи талас доласка избеглица на Нови Београд је уствари долазак лица са КиМ који су у статусу интерно расељених лица. Њихов долазак је кренуо у току НАТО бомбардовања, март 1999. године, а траје и данас. У табелама које следе недостаје број преминулих лица.

Према подацима из базе података Повереништва Градске општине Нови Београд, ослоњене на досад проведене пописе избеглица и расељених лица, као и на основу процене урађене 15.09.2008.године, утврђено је да је преко ГО Нови Београд од 1991. до 2008. године прошло преко 34.000 избеглица и 7.200 интерно расељених лица у периоду од марта 1999. године до данас.

Ови подаци су оквирни јер постоје велике тешкоће око утврђивања стварног броја због великих осцилација, дневних миграција, промена статуса (пријема у држављанство) и других варијабилних фактора које је изузетно тешко пратити.

Унутар избегличке и расељеничке популације миграције трају и данас у погледу промене места боравка како на самом Новом Београду тако и на територији целе Републике Србије.

Градска општина Нови Београд је због могућности које постоје око запошљавања, стицања прихода и рада у сивој зони, веома привлачна за избеглице и интерно расељена лица.

Полна структура	Број
Мушкарци	13.224
Жене	18.054
Укупно	31.278

У бази Повереништва ГО Нови Београд налази се укупан број избеглица који су регистровани у повереништву од 1992. године до данас, што значи сва лица која су добила и имала избеглички статус на Новом Београду. Нека од тих лица су свој статус укинула због:

- Добијања држављанства Републике Србије, узимања личне карте и останка овде
- Одласка или пресељења на другу општину или у иностранство
- Повратка у место претходног пребивалишта
- Нека лица су преминула

Сва ова лица се и даље налазе регистрована у бази података повереништва, само сада као активна (још у избегличком статусу) или пасивна (без статуса) без обзира да ли су се одазивала на пописе или не. На последњи попис 2004/05. године на Новом Београду одазивала су се 4.538 лица од којих је статус потврдило 3.076 лица.

Одступања у подацима из база тумаче се чињеницом да:

- велики број избеглица узео је држављанство и они више нису у евиденцијама УНХЦР-а и КИРС-а,
- начин пријављивања боравка и пребивалишта не гарантује прецизне евиденције,
- велики број лица из избегличке популације није се ни одазивао на организоване пописе,
- база Повереништва за избелице Новог Београда показује и активну и пасивну избегличку популацију (оне који су и даље у избегличком статусу и оне којима је избеглички статус престао),
- базе УНХЦР и КИРС показују само стање са пописа,

- база УНХЦР и КИРС показује бројно стање само оних интерно расељених лица која су добила легитимацију расељеног лица тј. била на регистрацији, а база Повереништва показује укупан број ИРЛ пријављених у Повереништву без обзира да ли имају легитимацију или не.

На Новом Београду не постоје регистровани колективни центри, па је већина избеглих и интерно расељених лица смештена у приватном смештају код рођака или пријатеља, у изнајмљеним становима у закуп или у неформалним насељима.

На територију ГО Нови Београд у претходном периоду није дошла већа група лица повратника по Споразуму о реадмисији или азиланата. Ова лица се по уласку на територију Републике Србије углавном шаљу у места где им је било забележено последње пребивалиште или у колективне центре (прихватне центре и центре за азил) предвиђене за њихов прихват одакле ће се даље збрињавати. Такви центри нису предвиђени на територији ГО Нови Београд.

Ромска насеља

Према подацима из Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Градској општини Нови Београд за период од 2025. до 2027. Године, а који је усвојен на седници Скупштине Градске општине Нови Београд, дефинисани су правци деловања градске Општине Нови Београд у области социјалног укључивања Рома и Ромкиња, као и конкретне мере и активности којима се настоји побољшати садашњи положај припадника ромске заједнице

На основу података које је немачка организација ГИЗ прибавила у оквиру мапирања подстандардних насеља на територији града Београда за ГО Нови Београд добијени су следећи подаци:

За ГО Нови Београд, од укупно евидентираних девет (9) подстандардних ромских насеља, подаци о броју породица и особа добијени су за четири (4) подстандардна ромска насеља у којима укупно живи 160 породица и између 530-540 особа; за једно (1) насеље добијени су подаци само за број породица (3-4 породице зими, док је у другим периодима њихов број знатно већи); за преостала четири (4) насеља нису добијени подаци.

Од остала три ромска насеља два нису подстандардна, то су Ледине и Голубачка. Још једно насеље, у Улици Милеве Марић Ајнштајн, јесте зграда са социјалним становима града Београда у којој живи одређени број ромских породица, а које су ту пресељене из контејнерских насеља. На територији ГО Нови Београд евидентирано је 12 ромских насеља, од којих је 9 препознато као подстандардна ромска насеља и то:

1. Насеље Антена/окретница аутобуса 75, 80 породица, 300 особа
2. Насеље Троугао, 40 породица, 70-80 особа

3. Насеље Тошин Бунар 159а, око 30 породица, 120 особа
4. Блок 72/Др. Ивана Рибара, 3-4 породице зими, лети више, број особа непознат
5. Насеље Блок 70А/поред Саве, 10 породица, 40 особа
6. Старо сајмиште/поред Бранковог моста, нису добијени подаци
7. Некадашња Улица Владимир Назора, нису добијени подаци
8. Виноградска, нису добијени подаци
9. Блок 68/Савски насип, нису добијени подаци

2. Активности ГО Нови Београд у односу на избегла и интерно расељена лица

Градска општина Нови Београд о избеглим и интерно расељеним лицима и лицима из других мигрантских група, брине на законом прописан начин и преко институција које су за то надлежне, а то су: Повереништво за избеглице ГО Нови Београд које води административне и друге послове, Црвени крст Нови Београд, Центар за социјални рад – Одељење Нови Београд, Национална служба за запошљавање, здравствене службе, просветне службе и НВО.

Црвени крст Нови Београд је у првим тренуцима егзодуса 1991. године била водећа организација која је притекла у помоћ избеглим лицима из Хрватске а касније и из БИХ (сместила и збринула хиљаде људи). Када су у питању неформална насеља на територији ГО Нови Београд, битна чињеница је да не постоји ниједно насеље у коме Црвени крст није спроводио различите програме и акције. Реализовани су следећи пројекти: „Мој први корак до школе“, „Хигијенизација нехигијенских насеља“, „Подршка ромским породицама са предшколском и школском децом“, „Контрола туберкулозе у Србији“, „Промоције хуманих вредности“ (у 10 новобеоградских основних школа), „Један пакетић много љубави (пакетићи за новогодишње празнике за децу из угрожених категорија становништва), „Контрола здравља“ (за становнике месних заједница Ледине, блокова 29 и 63) и други који имају за циљ заштиту деце и пружање помоћи у одећи, обући, хигијени, храни. Све своје активности Црвени крст је базирао на несебичном раду и учешћу армије волонтера.

Повереништво ГО Нови Београд свој рад у целости заснива на законским прописима, међународним конвенцијама и инструкцијама и упутствима Комесаријата за избеглице, а припада Управи Градске општине Нови Београд - Одељењу за друштвене делатности. Повереништво има дугогодишње искуство и знања у овој области и директно се бави решавањем многих проблема мигрантских група, како административних, тако и личних. Основни послови Повереништва су послови на изради предлога решења о признавању и укидању избегличког статуса, евиденција промене адреса боравка, припремање предмета за израду нових избегличких легитимација и дупликата изгубљених или уништених, израда прелога закључака о исправци грешака у личним подацима, упис и евиденција лица расељених са КиМ и све промене везане за њихов статус, издавање разних потврда и уверења. Повереништво је по инструкцијама КИРС организовало и спроводило све пописе избеглица и интерно расељених лица као и регистрацију за бирачке спискове, па чак и учествовало у самом

спровођењу избора. У свим својим активностима Повереништво је имало подршку и помоћ Управе ГО Нови Београд.

Повереништво за избеглице у пружању што комплетније и ефикасније помоћи избеглим и расељеним лицима свакодневно сарађује са КИРС-ом, а у пружању правне помоћи и прибављању докумената и других потребних података са СДФ-ом, ПРАКСИС-ом, Балканским центром за миграције и другим НВО. Веома добра и интезивна сарадња остварује се са УНХЦР-ом, ОЕБС-ом, Црвеним крстом Новог Београда и другим међународним и хуманитарним организацијама (Ана и Владе Дивац).

ПОГЛАВЉЕ 3

Анализа стања и закључци

Ово поглавље обухвата три врсте квалитативних анализа:

1. анализа релевантне документације за питања избеглих и интерно расељених лица;
2. анализу стања (SWOT анализа);
3. анализу проблема са закључцима.

1. **Анализа релевантне документације** обухвата кључне међународне, националне и локалне стратешке докуманте релевантне за ову област као и актуелни законски оквир који регулише предметну материју.

Међународни стратешки документи:

- Међународни пакт о грађанским и политичким правима;
- Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима;
- Конвенција УН о статусу избеглица и Протокол о статусу избеглица (1951);
- Конвенција о правном положају лица без држављанства;
- Међународна конвенција о укидању свих облика расне дискриминације;
- Конвенција о правима детета;
- Конвенција о правима особа са инвалидитетом;
- Конвенција Савета Европе о борби против трговине људима;
- Европска конвенција о људским правима – регионални инструмент;
- Женевске конвенције које регулишу рад Црвеног крста (1949);
- Глобални миграциони компакт о сигурним, уређеним и регуларним миграцијама (2018), који поставља оквир за заштиту права миграната и подстицање развоја;
- Глобални компакт о избеглицама (2018) који наглашава солидарност, интеграцију и реинтеграцију избеглица;

- Агенда 2030 за одрживи развој, која повезује економски раст, социјалну инклузију и заштиту животне средине и која представља први документ који јасно истиче везу између миграција и развоја;
- Европска повеља о локалној самоуправи;

Национално законодавство и стратешки документи:

- Закон о избеглицама, усвојен у априлу 1992.
- Закон о изменама и допунама закона о избеглицама, усвојен у мају 2010.
- Закон о управљању миграцијама, усвојен у новембру 2012.
- Закон о азилу и привременој заштити, усвојен у марту 2018.
- Закон о странцима (2018, 2019, 2023);
- Закон о дијаспори и Србима у региону (2009),
- Споразум између Републике Србије и Европске заједнице о реадмисији лица која незаконито бораве и билатерални споразуми о реадмисији са другим државама, којим се признаје неопходност ефикасне, ефективне и одрживе социо-економске интеграције повратника;
- Закон о планском систему Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 30/18), који уређује плански систем Републике Србије, односно управљање системом јавних политика и средњорочно планирање, врсте и садржина планских докумената које у складу са својим надлежностима предлажу, усвајају и спроводе сви учесници у планском систему;
- Стратегија за управљање миграцијама (2009);
- Стратегија о економским миграцијама Републике Србије за период 2021-2027. године
- Стратегија за решавање питања избеглица и интерно расељених лица 2024 –2030. која поставља циљеве у области трајних решења, интеграције, становања, економског оснаживања и приступа правима;
- Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2022. до 2030. године;
- Програмом реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији за период од 2025. до 2026. године („Службени гласник РС“, бр. 94/2025-2)
- Стратегија запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. Године;
- Стратегија превенције и заштите од дискриминације за период од 2022. до 2030. године;
- Стратегија за младе у Републици Србији за период 2023.-2030. године;
- Програм за борбу против трговине људима у Републици Србији за период 2024–2029. године;
- Стратегија за родну равноправност 2021–2030;
- Стратегија развоја образовања у Србији до 2030. године;

- Стратегија превенције и заштите од дискриминације 2022-2030;
- Акциони план за период 2025-2027. године за спровођење Стратегије за решавање питања избеглица и интерно расељених лица 2024 –2030
- Одлука о пружању привремене заштите у Републици Србији расељеним лицима која долазе из Украјине („Службени гласник РС“ бр. 36 од 18. марта 2022, 21 од 17. марта 2023, 21 од 15. марта 2024 .)

Локални стратешки документи:

- Локални акциони план за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Градској општини Нови Београд за период од 2025. до 2027. године;

2. **Анализа стања у локалној заједници**, извршена је кроз идентификовање досадашних активности и резултата у овом домену и сагледавања позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и препрека са којима се суочава у свом радном окружењу.

	<u>Снаге</u>	<u>Слабости</u>
У Н У Т Р А Ш Њ Е	• База података • Стручни људски ресурси • Добро организован центар за социјални рад • Добро организован невладин сектор • Сарадња локалне самоуправе са НВО • Добри технички и администарствени капацитети • Добре могућности запошљавања • Постојање информативног система • Добра мрежа месних заједница • Постојећи центар за образовање одраслих • Седиште великог броја привредних субјеката - центар информатичких фирми, банака и грађевинских компанија • Развијен приватни сектор • Дobar јавни превоз	• Немогућност праћења кретања ове популације (избеглица) • Велики број непризнатих колективних центара (неформална насеља) • Недостатак функционалног система обавештавања појединаца из ове популације • Недовољна заинтересованост друштвено - одговорних фирми • Недовољно коришћење капацитета месних заједница • Неорганизованост и неактивност корисника • Неадекватна образовна структура • Недовољна сарадња са центрима за образовање одраслих • Недовољна сарадња институција система на решавању проблема ове популације • Ограничена средства локалне самоуправе; • Недостатак статистичких података о структури становништа;

		• Недовољна информисаност шире заједнице о питањима миграната и проблема са којима се суочавају; • Депопулација и старење становништва; • Недостатак информација везаних за дијаспору.
С П О Љ А Ш Њ Е	Могућности • Подршка КИРС • Могућност школовања на свим нивоима • Постојање Националних стратегија • Релативно лако радно интегрисање • Повећана активност државе на овом плану (стамбено збрињавање) • коришћење ЕУ фондова и сарадња са међународним фондовима и организацијама • Национални програми за запошљавање • Прекогранична сарадња и пројекти	Препреке • Закон о локалној самоуправи (мале надлежности) • Избеглице немају право на новчану социјалну помоћ • Политичка и економска ситуација у земљи • Спора имплементација националних стратегија • Лоша глобална економска ситуација; • ниска свест грађана о значају економских миграција за развој државе • Недостатак атрактивних развојних шанси за повратнике из иностранства, • Неконтролисано одвијање миграција које убрзава биолошку депопулацију у емиграционим просторима • Немогућност добијања информација/података од појединих републичких институција

Најважнији закључци ове анализе су:

- Локална власт је отворена да заједно са осталим актерима ради и даље на унапређењу положаја избеглица, интерно расељених лица, повратника по споразуму о реадмисији и других угрожених мигрантских група, али као градска општина зависи од одређених средстава и ресурса (грађевинско земљиште, опремљеност институција на Новом Београду и сл.) које Град уступа општини за решавање ових проблема.

- Недовољно се користе стручни људски капацитети и недовољно искоришћавају могућности да се средства прибаве изван локалне средине. То је уско повезано са недостатком праксе успостављања партнерства између јавног и невладиног сектора. Пословни сектор је врло мало и незнатно укључен у решавање проблема локалне заједнице у целини, а самим тим и припадницима мигрантских група
- Неусклађеност школског образовног система и неадекватна образовна структура са потребама привреде отежава економски положај ове категорије и њихово запошљавање.
- Искуство установа, невладиних организација и локалне самоуправе у припреми пројектних предлога и спровођењу пројеката отвара могућност добијања донаторских средстава која су неопходна за испуњење свих активности локалног акционог плана што би требало да допринесе превазилажењу препрека као што су неповољна политичка и економска ситуација у земљи.

Постигнути резултати у периоду 2022-2025

2022. година

1. Додела сеоске куће уз грађевински материјал за њену адаптацију - за **6 породица** избеглица и интерно расељених лица, у укупној вредности од **10.200.000,00 динара** (учешће Општине 1.020.000,00 динара)
2. Додела сеоске куће - за **1 породицу** интерно расељених лица кроз хуманитарну акцију Доплатна поштанска марка „КРОВ 2022“, у укупној вредности од **1.332.718,00 динара** (без учешћа Општине)
3. Додела огрева за **38 породица** избеглица и интерно расељених лица, у укупној вредности **950.000,00 динара** (без учешћа Општине)
4. За **13 породица** обезбеђена је једнократна новчана помоћ у укупном износу од **364.000,00 динара** (без учешћа Општине);

2023. година

1. Додела сеоске куће уз грађевински материјал за њену адаптацију - за **7 породица** избеглица и интерно расељених лица, у укупној вредности од **13.650.000,00 динара** (учешће Општине 1.365.000,00 динара);

2. Додела сеоске куће - за **1 породицу** из реадмисије, у укупној вредности од **1.509.641,85 динара** (без учешћа Општине)
3. Додела грађевинског материјала за **3 породице** избеглица и интерно расељених лица, у укупној вредности од **2.400.000,00 динара** (учешће Општине 240.000,00 динара);
4. Додела грађевинског материјала у виду малог гранта уз сеоску кућу - за **1 породицу** из реадмисије, у укупној вредности од **250.000,00 динара** (без учешћа Општине)
5. Додела алата и машина за економско оснаживање, кроз доходне активности – за **27 породица** избеглица и интерно расељених лица, у укупној вредности од **6.750.000,00 динара** (учешће Општине 675.000,00 динара);
6. Додела грева за **33 породице** избеглица и интерно расељених лица, у укупној вредности **1.155.000,00 динара** (без учешћа Општине)
7. Додела пакета хране за **60 породица** избеглица и интерно расељених лица, у укупној вредности **360.000,00 динара** (без учешћа Општине)
8. За **26 породица** обезбеђена је једнократна новчана помоћ у укупном износу од **728.000,00 динара** (без учешћа Општине);

Од марта месеца 2022. године до октобра 2023. године у Повреништву за избеглице евидентирана су **173 лица** избегла из Украјине, од којих је 40 деце старости до 18 година. За ова лица је организована хуманитарна помоћ у храни, одећи, обући, школском прибору, као и новчана помоћ. Помоћ је реализована у сарадњи са UNICEFOM, компанијама METRO и NESTLE и међународном хуманитарном организацијом IDC. Пружена је помоћ у исходавању докумената, као и помоћ при запошљавању, а у сарадњи са UNHCRом је обезбеђено похађање курсева српског језика.

2024. година

1. Додела сеоске куће - за **4 породице** избеглица и интерно расељених лица, у укупној вредности од **7.800.000,00 динара** (учешће Општине 780.000,00 динара);
2. Додела грађевинског материјала за **3 породице** избеглица у укупној вредности од **1.600.000,00 динара** (учешће Општине 160.000,00 динара);
3. Додела грева за **30 породица** избеглица, интерно расељених лица и лица из реадмисије, у укупној вредности **1.200.000,00 динара** (без учешћа Општине)
4. Додела пакета хране за **51 породицу** избеглица, интерно расељених лица и лица из реадмисије у укупној вредности **306.000,00 динара** (без учешћа Општине)

5. За **22 породице** обезбеђена је једнократна новчана помоћ у укупном износу од **883.146,00** динара (без учешћа Општине);

2025. година

1. Додела сеоске куће - за **2 породице** избеглица и интерно расељених лица, у укупној вредности од **4.200.000,00** динара (учешће Општине 420.000,00 динара);
2. Додела огрева за **28 породица** избеглица, интерно расељених лица и лица из реадмисије, у укупној вредности **1.120.000,00** динара (без учешћа Општине)
3. Додела пакета хране за **47 породица** избеглица, интерно расељених лица и лица из реадмисије у укупној вредности **282.000,00** динара (без учешћа Општине)
4. За **21 породице** обезбеђена је једнократна новчана помоћ у укупном износу од **964.950,00** динара (без учешћа Општине);

Укупна средства употребљена за реализацију ЛАПa 2022-2025: 58.005.455,85 динара
Учешће Општине у наведеним пројектима износи укупно: 4.660.000,00 динара

3. Анализа проблема припадника мигрантских група је показала да су њихови главни проблеми у Новом Београду следећи:

- Нерешено стамбено питање: Статус имовине избеглица, на подручјима бивших република СФРЈ, још увек је у великом броју случајева нерешен, приватна имовина углавном је уништена или значајно оштећена, а обнова ове имовине се одвија веома споро, што овој популацији значајно отежава располагање истом
- Висок степен незапослености припадника мигрантских група у локалној заједници због неадекватне образовне структуре неприлагођене локалној привреди као и низак степен образовања
- Висок степен сиромаштва међу припадницима мигрантских група
- Недовољни и неодговарајући социјално материјални потстицаји за интеграцију припадника мигрантских група
- Пасивност припадника мигрантских група у локалној заједници у односу на сопствене проблеме
- Недовољна укљученост ИРЛ популације у систем образовања. Ово се посебно односи на популацију Рома, Ашкалија и Египћана
- Велики број неформалних насеља и неуслован живот за њихове становнике међу којима одређени проценат чине ИРЛ

- Честе миграције ове популације базу података чина недовољно ажурираном, што отежава могућност бољег сагледавања ситуације, а самим тим и бржег решавања њихових проблема
- Ниска свест грађана о значају економских миграција за развој државе
- Недовољна информисаност и недостатак података који се тичу дијаспоре и веза са дијаспором

Закључци анализе

Из претходних анализа може се закључити следеће:

- Специфичан статус градске општине умногоме ограничава поље деловања за решавање проблема ове циљне групе иако ГО Нови Београд има значајне капацитете за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица нарочито у области људских ресурса, институционалног искуства и спремности локалне самоуправе да се бави питањима ове групе грађана.
- Нерешено стамбено питање вишечланих породица и проблеми у располагању сопственом имовином у земљама и местима порекла, значајно доприносе социјалном сиромаштву и неповољном квалитету живота избеглих и интерно расељених лица и представљају проблем саме локалне заједнице.
- Постојање одређеног броја лица без правног субјективитета – „Правно невидљива лица“, тј. лица која нису уписана у матичне књиге на територији Србије, као и лица која су уписана у матичне књиге, а не поседују одговарајућа лична документа, посебно припадници РАЕ заједнице који живе у неформалним насељима и лица повратници по Споразуму о редамисији којих ће у наредном периоду бити све више.
- Припадници мигрантских група у ГО Нови Београд имају неадекватни образовни ниво што у односу на структуру локалне привреде отежава њихово запошљавање и активно укључивање у живот локалне заједнице.
- Пасивност и лоша информисаност самих припадника мигрантских група додатно доприносе њиховом незадовољавајућем положају и релативно ниском нивоу интегрисаности у локалну заједницу.
- Изузетно лош економски и друштвени положај интерно расељених жена, припадница РАЕ заједнице, које живе у неформалним насељима.

Препоруке за будуће планирање унапређења положаја мигрантских група:

- Проналажење алтернативних извора финансирања
- Умрежавање и ефикаснија сарадња локалне самоуправе и свих кључних актера значајних за решавање проблема избеглих и интерно расељених лица, уз коришћење свих стручних људских ресурса и досадашњег искуства различитих институција и организација;

- Повећање броја запослених преквалификацијом за дефицитарна занимања и познате послодавце.
- Реализовање едукативних програма и стручних обука.

ПОГЛАВЉЕ 4

1. Приоритетне циљне групе

Критеријуми Локалног акционог плана за избор приоритетних група међу припадницима мигрантских група на територији ГО Нови Београд су:

- Видљивост и распрострањеност проблема циљне групе у локалној заједници;
- Бројност циљне групе;
- Незапосленост и материјално сиромаштво одређене циљне групе;
- Степен угрожености циљне групе;
- Заинтересованост саме циљне групе за решавање сопствених проблема;
- Необухваћеност групе системским мерама подршке
- Елиминаторни критеријум: ресурси којима располаже локална самоуправа и овлашћења локалне самоуправе при управљању и располагању тим ресурсима (статус градске општине).

Приоритетне циљне групе одабране на основу претходних критеријума су:

- Припадници наведених мигрантских група (избеглице, ИРЛ, повратници) без решеног стамбеног проблема су узети као приоритетна група овог локалног акционог плана због видљивости њиховог проблема, њихове бројности и лошег материјалног статуса;
- Радно способни незапослени припадници наведених мигрантских група са неодговарајућом стручном квалификацијом која је потребна за запошљавање;
- Лица без правног субјективитета – „правно невидљива лица“, тј. лица која нису уписана у матичне књиге на територији Србије, као и лица која су уписана у матичне књиге, а не поседују одговарајућа лична документа, посебно припадници РАЕ заједнице који живе у неформалним насељима;
- Интерно расељене жене, припаднице РАЕ заједнице, које живе у неформалним насељима;
- Тражиоци азила;
- Ирегуларни мигранти и мигранти радници;
- Припадници дијаспоре;
- Жртве трговине људима.

2. Анализа заинтересованих страна

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја дефинисаних мигрантских група на територији ГО Нови Београд, које су диференциране на крајње кориснике и кључне партнере у локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

Крајњи корисници

Локалним акционим планом као крајњи корисници услуга дефинисани су:

- Избеглице, интерно расељена лица, повратници по Споразуму о реадмисији, који нису стамбено збринути;
- Странци под заштитом (лица којима је одобрен азил, привремена или супсидијарна заштита);
- Тражиоци азила;
- Лица без правног субјективитета „правно невидљива лица“ - лица која станују на територији Новог Београда;
- Лица која не поседују одговарајућа лична документа, посебно припадници РАЕ заједнице из категорије ИРЛ, који живе у неформалним насељима;
- Жртве трговине људима;
- Дијаспора;
- Представници (службеници) ЈЛС.

Кључни партнери локалној самоуправи:

- Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије обавља послове који се односе на: утврђивање статуса избеглица, збрињавање избеглица, вођење евиденције о избеглицама, усклађивање пружања помоћи избеглицама од стране других организација (домаћих и страних), обезбеђивање смештаја избеглица, покретање иницијативе за тражење међународне помоћи од институција УН и других међународних организација, дистрибуција средстава за реализацију пројеката везаних за решавање проблема становања и запошљавања;
- Црвени крст Нови Београд је хуманитарна организација која делује на основу Женевске конвенције, Закона о Црвеном крсту Србије, Статута. Са циљем унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица, као и других мигрантских група, у складу са могућностима предузима активности које се, између осталог, односе и на: поделу пакета хране и хигијене; помоћ у одећи, обући и осталом; психосоцијалну подршку; помоћ и подршку у виду савета у циљу остваривања др. Права, као и остале врсте помоћи. Црвени крст Нови Београд у оквиру Службе тражења има за циљ да свим особама које су невољно раздвојене од својих сродника услед оружаних сукоба, природних и

- људским фактором изазваних несрећа, као и економских и нерегуларних миграција, омогући и помогне да поново успоставе и одрже прекинути контакт.
- Центар за социјални рад је вишефункционална стручна установа социјалне заштите и представља базичну установу стручног рада и услуга у социјалној заштити у којој се непосредно или посредно задовољава већина социјално-заштитних потреба грађана и њихових породица. Као корисници социјалне заштите потенцијално се могу јавити сви грађани и породице и то онда када се нађу или су изложени посебним тешкоћама у задовољавању својих основних потреба. Најважније функције центра су: непосредно остваривање социјалне заштите грађана и њихових породица, остваривање функције органа старатељства, праћење и проучавање социјалних потреба и проблема, превентивна делатност, планирање и програмирање социјалне заштите, координирање активности на споровођењу социјалне заштите и социјалног рада;
 - Национална служба за запошљавање – Избеглим и интерно расељеним лицима и другим мигрантским групама које се пријаве на евиденцију тражилаца запослења у Националној служби за запошљавање на располагању су све услуге НСЗ и мере активне политике запошљавања: саветовање у процесу тражења посла, психолошка подршка током тражења посла (постоји онлајн верзија на ромском језику), клуб за тражење посла, каријерно вођење и саветовање, мере додатног образовања и обука, обуке за покретање сопственог бизниса (постоји онлајн верзија на ромском језику), субвенција за samozapošljavanje, субвенција за запошљавање незапослених лица из категорија теже запошљивих, професионална рехабилитација и мере запошљавања особа са инвалидитетом, процена радне способности и могућности запослења или одржавања запослења. Циљ је да се избеглим и интерно расељеним лицима и другим мигрантским групама пружи интензивна подршка у тражењу посла и повећању могућности за квалитетно запошљавање.
 - МУП – ПУ за Град Београд – ПС Нови Београд;
 - Невладине организације које имају своје активности на подручју општине а те активности односе се на: хуманитарну помоћ, подизање образовних капацитета ИРЛ, обезбеђивање помоћи у прибављању докумената и правне помоћи, реализацију едукативних програма итд. Међу њима најактивније су: Хуманитарно удружење „Братство“, UNHCR, UNICE, DRC, IOM UN, UNDP, UNICEF.

ПОГЛАВЉЕ 5

Општи и специфични циљеви

Полазећи од анализе стања, локалних ресурса и капацитета, као и од анализе наведених мигрантских група на територији ГО Нови Београд, а у складу са националним стратешким опредељењима, дефинисан је следећи општи циљ:

Кроз свеобухватно управљање миграцијама створити услове за испуњавање секторских циљева као што су - побољшање социјалног положаја, заштита права избеглих, интерно расељених лица, повратника и миграната, стварање амбијента за коришћење позитивних развојних потенцијала миграција и ублажавање негативних ефеката одлива становништва.

На основу овако постављеног општег циља, формулисани су следећи специфични циљеви који су релевантни за остваривање општих циљева у периоду од 2026. до 2030. године:

Специфични циљ 1.1.

У периоду 2026-2030. стамбено збринути најмање 10 породица које припадају наведеним мигрантским групама, са пребивалиштем-боравиштем на територији Новог Београда, доделом **грађевинског материјала** за адаптацију безусловних стамбених објеката или за завршетак започете градње стамбеног објекта.

Специфични циљ 1.2.

У периоду 2026-2030. стамбено збринути најмање 10 породица које припадају наведеним мигрантским групама, са пребивалиштем-боравиштем на територији Новог Београда, кроз пројекте откупа **сеоских кућа** са окућницом у складу са популационом политиком локалне самоуправе на чијој се територији налазе поменуто домаћинства.

Специфични циљ 1.3.

У периоду 2026-2030. године економски оснажити и помоћи осамостаљивање најмање 10 породица које припадају наведеним мигрантским групама, са пребивалиштем-боравиштем на територији Новог Београда, кроз програме **економског оснаживања доделом средстава за обављање доходовних активности**.

Специфични циљ 1.4.

У периоду 2026-2030. године економски оснажити и помоћи осамостаљивање најмање 10 породица које припадају наведеним мигрантским групама, са пребивалиштем-боравиштем на територији Новог Београда, кроз **едукативне програме и програме доквалификације и преквалификације** у сарадњи са Националном службом за запошљавање, другим државним институцијама и невладиним сектором.

Специфични циљ 1.5.

У периоду 2026-2030. године успоставити и ојачати везе и сарадњу са припадницима **дијаспоре** на територији Градске општине Нови Београд, **креирањем базе података** и мреже корисника ради јачања економског развоја општине.

Специфични циљ 1.6.

У периоду 2026-2030.године кроз најмање 3 тематске радионице, округла стола, медијску кампању и друге активности, обезбедити оснаживање и пружање подршке умрежавању локалних институција у превенцији трговине људима и унапређења квалитета услуга које пружају жртвама трговине људима.

Специфични циљ 1.7

У периоду од 2026.-2030. године омогућити континуирано спровођење активности усмерених на разумевање културолошких различитости између тражилаца азила и/или миграната у потреби без утврђеног статуса и примајуће средине развојем дијалога и организовањем тематских радионица, округлих столова.

Специфични циљ 1.8

У периоду 2026-2030.године омогућити јачање капацитета институција локалне самоуправе у управљању миграцијама кроз обуку кадрова за израду пројектних предлога у циљу обезбеђивања средстава намењених мигрантима.

ПОГЛАВЉЕ 6

Активности – задаци за реализацију Локалног акционог плана

ТАБЕЛЕ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Специфични циљ 1.1. У периоду 2026. до 2030. стамбено збринуту најмање 10 породица које припадају наведеним мигрантским групама, са пребивалиштем-боравиштем на територији Новог Београда, доделом грађевинског материјала за адаптацију старих неусловних стамбених објеката или за завршетак започете градње стамбеног објекта.

Активност	Период реализације (од – до)	Очекивани резултат	Индикатор (и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори		
1.1.1 Потписивање уговора са донатором	10 дана	Обезбеђена финансијска средства	Потписан уговор			Локална самоуправа	КИРС
1.1.2. Формирање комисије за реализацију пројекта	5 дана	Формирана комисија за реализацију пројекта	Број чланова комисије	Постојећи људски ресурси		Локална самоуправа и Савет за управљање миграцијама	
1.1.3. Доношење Правилника и израда критеријума за одабир	7 дана	Донесен правилник и израђени критеријуми	Квалитет правилника и критеријума	Постојећи људски ресурси		Комисија за реализацију пројекта	КИРС

1.1.7 Објављивање и усвајање коначне листе корисника	5 дана	Утврђена коначна листа	записник			Комисија за реализацију пројекта	
1.1.8 Расписивање јавне набавке грађевинског материјала и одабир најповољнијег понуђача	60 дана	Објављена јавна набавка	Број достављених понуда	Постојећи људски ресурси		Стручна служба ГО Нови Београд	
1.1.9 Потписан уговор са понуђачем	18 дана	Потписан уговор	Достављена средства обезбеђења плаћања	Постојећи људски ресурси		Стручна службе ГО Нови Београд	Понуђач
1.1.10 Потписивање уговора са корисницима	8 дана	Потписан уговор	Садржај уговора	Постојећи људски ресурси		Стручна службе ГО Нови Београд	
1.1.11 Испорука грађевинског материјала	7 дана	Примљен материјал од стране корисника	Потписана отпремница	Постојећи људски ресурси		Стручна службе ГО Нови Београд	
1.1.12 Исплата фактура понуђача	30 дана	Примљена фактура и отпремница	Извод са текућег рачуна ГО Нови Београд	Постојећи људски ресурси		Стручна службе ГО Нови Београд	
1.1.13 Израда извештаја о финансијском утрошку средстава	7 дана	Урађен извештај Комисије	Потврда о пријему извештаја	Повереник и стручне службе		Комисија за реализацију пројекта	КИРС

Активност	Период реализације (од – до)	Очекивани резултат	Индикатор (и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет лок. самоуп.	Остали извори		
1.1.14 Праћење уградње грађевинског материјала	10 дана	Урађен извештај Комисије	Записник са састанка Комисије	Комисија за реализацију пројекта		Комисија за реализацију пројекта	
1.1.15 Извештај о завршетку реализације пројекта	7 дана	Урађен извештај Комисије	Потврда о пријему извештаја	Комисија за реализацију пројекта		Комисија за реализацију пројекта	КИРС
Специфични циљ 1.2. У периоду 2026. до 2030. стамбено збринуги најмање 10 породица које припадају наведеним мигрантским групама, са пребивалиштем-боравиштем на територији Новог Београда, кроз пројекте откупа сеоских кућа са окућницом у складу са популационом политиком локалне самоуправе на чијој се територији налазе поменута домаћинства..							
1.2.1 Потписивање уговора са донатором	10 дана	Обезбеђена финансијска средства	Потписан уговор			Локална самоуправа	КИРС
1.2.2. Формирање комисије за реализацију пројекта	5 дана	Формирана комисија за реализацију пројекта	Број чланова комисије	Постојећи људски ресурси		Локална самоуправа и Савет за миграције	
1.2.3. доношење Правилника и израда критеријума за	7 дана	Донесен правилник и израђени критеријуми	Квалитет правилника и критеријума	Постојећи људски ресурси		Комисија за реализацију пројекта	КИРС

1.2.8 Потписивање уговора са корисницима	8 дана	Потписан уговор	Садржај уговора	Постојећи људски ресурси	Стручна службе ГО Нови Београд	
1.2.9 Усељавање одабраних корисника-породица	20 дана	Усељене породице	Број усељених породица			
1.2.10 Праћење реализације и оцена успешности програма	10 дана	Прикупљање података и анализа	Број и врста анализираних информац., извештаја и препорука	Постојећи људски ресурси	Комисија за реализацију пројекта	КИРС
1.2.11 Извештај о завршетку реализације пројекта	7 дана	Урађен извештај Комисије	Потврда о пријему извештаја	Комисија за реализацију пројекта	Комисија за реализацију пројекта	КИРС

Специфични циљ 1.3. У периоду 2026.-2030. године економски оснажити и помоћи осамостаљивање најмање 10 породица које припадају наведеним мигрантским групама, са пребивалиштем-боравиштем на територији Новог Београда, кроз програме доделе средстава за обављање доходовних активности.

Активност	Период реализације (од – до)	Очекивани резултат	Индикатор (и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори		
1.3.1 Потписивање уговора са донатором	10 дана	Обезбеђена финансијска средства	Потписан уговор		Локална самоуправа	КИРС	

1.3.2. Формирање комисије за реализацију пројекта	5 дана	Формирана комисија за реализацију пројекта	Број чланова комисије	Постојећи људски ресурси	Локална самоуправа Савет за Миграције
1.3.3. доношење Правилника и израда критеријума за одабир приоритетних породица	7 дана	Донесен правилник и израђени критеријуми	Квалитет правилника и критеријума	Постојећи људски ресурси	Комисија за реализацију пројекта КИРС
1.3.4 Расписивање јавног позива за доделу помоћи и медијска презентација пројекта	4 недеље	Оглас за доделу помоћи расписан и обавештена јавност	Број поднетих пријава на оглас	Постојећи људски ресурси	Комисија за реализацију пројекта КИРС
1.3.5 Избор корисника и израда прелиминарне листе, објављивање листе и разматрање приговора	15 дана	Утврђена и објављена прелиминар на листа	Записници и извештаји		Комисија за реализацију пројекта
1.3.6 Објављивање и усвајање коначне листе корисника	5 дана	Утврђена коначна листа	записник		Комисија за реализацију пројекта

1.3.7 Расписивање јавне набавке добара за обављање доходовних активности и одабир најповољнијег понуђача	30 дана	Објављена јавна набавка	Број достављених понуда	Постојећи људски ресурси	Стручна службе ГО Нови Београд	
1.3.8 Потписан уговор са понуђачем	13 дана	Потписан уговор	Достављена средства обезбеђења плаћања	Постојећи људски ресурси	Стручна службе ГО Нови Београд	Понуђач
1.3.9 Потписивање уговора са корисницима	8 дана	Потписан уговор	Садржај уговора	Постојећи људски ресурси	Стручна службе ГО Нови Београд	
1.3.10 Испорука добара за обављање доходовних активности	7 дана	Примљен материјал од стране корисника	Потписана отпремница	Постојећи људски ресурси	Стручна службе ГО Нови Београд	
1.3.11 Исплата фактура понуђача	30 дана	Примљена фактура и потпремнице	Извод са текућег рачуна ГО Нови Београд	Постојећи људски ресурси	Стручна службе ГО Нови Београд	
1.3.12 Израда извештаја о финансијском утрошку средстава	7 дана	Урађен извештај Комисије	Потврда о пријему извештаја	Повереник и стручне службе	Комисија за реализацију пројекта	КИРС

1.3.13 Извештај о завршетку реализације пројекта	7 дана	Урађен извештај Комисије	Потврда о пријему извештаја	Комисија за реализацију пројекта	Комисија за реализацију пројекта	КИРС

Специфични циљ 1.4. У периоду 2026.- 2030. године економски оснажити и помоћи осамостаљивање најмање 10 породица које припадају наведеним мигрантским групама, са пребивалиштем-боравиштем на територији Новог Београда, кроз едукативне програме и програме доквалификације и преквалификације у сарадњи са Националном службом за запошљавање, другим државним институцијама и невладиним сектором

Активност	Период реализације (од – до)	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори		
1.4.1 Идентификација потреба за одређеним занимањима и израда програма преквалификације	2 месеца	Идентификована потреба израђен програм	Број и врста дефицитарних занимања	Људски ресурси – запослени у НСЗ	Остали извори	повереник	НСЗ
1.4.2 Потписивање уговора са донатором	10 дана	Обезбеђена финансијска средства	Потписан уговор	Људски ресурси – запослени у НСЗ		повереник	Донатор (КИРС, НСЗ или др.)
1.4.3. Презентација програма и јавно оглашавање путем медија	2 месеца	Одржане најмање 2 презентације за по 15	Број учесника на одржаним презентацијама	Технички услови за одржавање презентације		Локална ГО Нови Београд и повереник	Донатор (КИРС, НСЗ или др.)

		потенцијалних корисника;	Број чланова комисије	Постојећи ресурси			
1.4.4 Формирање комисије за реализацију пројекта	5 дана	Формирана комисија за реализацију пројекта	Број чланова комисије	Постојећи ресурси	Локална самоуправа и Савет за миграцијама		
1.4.5 доношење Правилника и израда критеријума за укључивање корисника у програме преквалификације	7 дана	Донесен правилник и израђени критеријуми	Садржај и квалитет правилника и критеријума	Постојећи људски ресурси	Комисија за реализацију пројекта	КИРС	
1.4.6 Расписивање јавног позива	4 недеље	Јавни позив расписа и обавештена јавност	Број поднетих пријава на оглас	Постојећи људски ресурси	Комисија за реализацију пројекта	Повереник, НСЗ, ГОН БГД	
1.4.7 Избор корисника и израда прелиминарне листе, објављивање листе и разматрање приговора	15 дана	Утврђена и објављена прелиминарна листа	Записници и извештаји	Људски ресурси предавача	Комисија за реализацију пројекта		
1.4.8 Припрема распореда обуке	10 дана	Направљен распоред обуке по занимањима	Број кандидата и време реализације	Постојећи људски ресурси	Комисија за реализацију пројекта, НСЗ	Повереник, ГО Нови Београд	

1.4.9 Објављивање и усвајање коначне листе корисника	5 дана	Успешно завршило обуку 30 корисника	Извештаји са одржаних часова обуке		Комисија за реализацију пројекта	
1.4.10 Реализација програма обуке		Објављена јавна набавка	Број и врста реализованих обука	Људски ресурси	Стручна службе ГО Нови Београд	
1.4.11 Извештај о завршетку реализације пројекта	7 дана	Урађен и усвојен извештај од стране Комисије	Потврда о пријему извештаја	Комисија за реализацију пројекта	Комисија за реализацију пројекта	КИРС
1.4.12 Информисање послодаваца о новим кадровима	30 дана	Одржани састанци са послодавцима	Број послодаваца који су спремни да приме на пробни рад кориснике који су успешно завршили обуку	Људски ресурси	ГО Нови Београд	Привредници, медији, НСЗ
1.4.13 Праћење реализације и успешности програма	континуирано	Прикупљање и анализирање информација о реализацији програма	Број корисника који су засновали радни однос	Људски ресурси	повереник	

Специфични циљ 1.5.

У периоду 2026-2030.године успоставити и ојачати везе и сарадњу са припадницима **дијаспоре** на територији општине Нови Београд, **креирањем базе података** и мреже корисника ради јачања економског развоја општине.

Активност	Период реализације (од – до)	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет ЛС и/или остали локални ресурси	Остали извори		
Успостављање сарадње и трајне комуникације, размена сазнања и информација са кључним актерима (Министарство спољних послова, амбасаде, конзулати,	Континуирана активност	Остварени контакти, успостављена сарадња, размењени подаци	Одржани састанци, записници, потписани споразуми о сарадњи	Постојећи људски ресурси, донаторска средства		Локална самоуправа	Повереништво, КИРС, Савет за миграције, МСП

Локални акциони план за управљање миграцијама 2026-2030

Успостављање контаката и организовање састанака са припадницима дијаспоре	6 месеци	Успостављене везе, размењене информације и планови, договорена будућа сарадња	Број одржаних састанака	Постојећи људски ресурси, донаторска средства	Локална самоуправа, пројектни тим,	КИРС, МСП, удружења дијаспоре, донатори
Анализа прикупљених података и идентификација потенцијала за сарадњу са дијаспором.	2 месеца	Прикупљени и обрађени подаци о локацији, Демографији, професионалним профилима и интересима дијаспоре.	Израђен извештај о резултатима мапирања (демографски профил, професионална структура, интереси за сарадњу са ЈЛС).	Постојећи људски ресурси, донаторска средства	Радна група (представници ЈЛС, стручњаци за миграције и дијаспору, ИТ експерти, представници удружења дијаспоре)	Донатори
Креирање базе података дијаспоре -	3 месеца	Креирана база	Број и врста података	Постојећи људски ресурси,	Радна група, ИТ тим.	Донатори

пореком са територије ЈЛС.	Континуирано	Одржива сарадња и ангажовање дијаспоре у развојним иницијативама	Унетих у базу	Донаторска средства	Радна група, ИТ тим.	Донатори
Медијска презентација с циљем промоције пројекта	Континуирано по активности има	Презентација резултата мапирања и обавештавање јавности и дијаспоре о резултатима.	Новински чланци, тв прилози, интернет материјал	Постојећи ресурси	Локална самоуправа, пројектни тим	Медији
Одржавање и ажурирање базе података Дијаспоре.	Континуирано	Одржива сарадња и ангажовање дијаспоре у развојним иницијативама		Постојећи ресурси	Радна група, ИТ тим.	Донатори

Специфични циљ 1.6.

У периоду 2026-2030.године кроз најмање 3 тематске радионице, округла стола, медијску кампању и друге активности, обезбедити оснаживање и пружање подршке умрежавању локалних институција у превенцији трговине људима и унапређења квалитета услуга које пружају жртвама трговине људима.

Локални акциони план за управљање миграцијама 2026-2030

Активности	Планирано време реализације активности	Очекивани Резултати	Индикатор (и)	Потребни ресурси			Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет ЛС и/или остали локални ресурси	Остали извори			
Стручно усавршавање и едукација запослених у јавном сектору	Континуира на активност	Обучен кадар	Број спроведених тренинга и обука	Постојећи ресурси	Донаторска средства	Локална самоуправа,	Повереништво, Савет за миграције, КИРС, ЦСР, НВО	
Едукација и информисање предузетника	Континуира на активност	Информисани и едуковани предузетници	Број одржаних састанака, радионица, предавања	Постојећи ресурси	Донаторска средства	Локална самоуправа	Повереништво, Савет за миграције, КИРС, ЦСР, НВО	
Медијска презентација с циљем промоције пројекта	Континуира на активност	Јавност и предузетници упознати са активностима	Новински чланци, тв прилози, интернет материјал	Постојећи ресурси	Донаторска средства	Локална самоуправа	Повереништво, Савет за миграције, КИРС, ЦСР, НВО	

Специфични циљ 1.7:

У периоду од 2026. - 2030.године омогућити континуирано спровођење активности усмерених на **разумевање културолошких различитости између тражилаца азила и/или миграната у потреби без утврђеног статуса и примајуће средине** развојем дијалога и организовањем тематских радионица, округлих столова.

Активности	Планирано време реализације активности	Очекивани Резултати	Индикатор (и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет ЛС и/или остали локални ресурси	Остали извори		
Организација трибина и округлих столова на тему толеранције, интеркултура лности и заштите угрожених група	Континуира на активност (минимум 1 годишње)	Подигнут ниво информисаност и грађана; смањење предрасуда; јачање социјалне кохезије	Број организованих трибина и округлих столова; број учесника	Постојећ и ресурси	донаторска средства	Локална самоуправа,	КИРС, ЦСР, школе, НВО,

Локални акциони план за управљање миграцијама 2026-2030

Медијска и дигитална кампања за промоцију интеркултуралности и уважавања различитости	Континуира на активност	Јавност информисана и сензибилизана; повећана видљивост позитивних примера	Број медијских прилога, објава, кампања; домет у медијима	Постојећ и ресурси / подршка медија,	Донаторска средства	Локална самоуправа	Локални медији, школе, НВО
Годишња анализа резултата и препоруке за унапређење активности	Једном годишње	Унапређено планирање будућих активности; препоруке за локалну политику интеграције	Годишњи извештај; број предложених мера	Постојећ и ресурси		Савет за миграције	КИРС

Специфични циљ 1.8

У периоду 2026-2030.године омогућити **јачање капацитета институција локалне самоуправе у управљању миграцијама кроз обуку кадрова за израду пројектних предлога у циљу обезбеђивања средстава намењених мигрантима.**

Активности	Планирано време реализације активности	Очекивани Резултати	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет ЛС и/или остали локални ресурси	Остали извори		
Организација континуираних обука за запослене у ЈЛС	Континуира на активност (минимум 1 годишње)	Повећање стручних капацитета и знања из области миграција	Број реализованих обука; број обучених учесника	Постојећи ресурси	Донаторска средства	Локална самоуправа,	Савет за миграције, КИРС, ЦСР, НВО
Спровођење специјализованих радионица (нпр. процедуре, идентификација рањивих	Континуира на активност	Унапређени оперативни капацитети	Број спроведених радионица	Постојећи ресурси	Донаторска средства	Локална самоуправа	Савет за миграције, КИРС, ЦСР, НВО

Локални акциони план за управљање миграцијама 2026-2030

група, координација)													
Дистрибуција едукативних материјала и алата за рад		Омогућен бољи приступ информацијама и стандардизованим процедурама	Број дистрибуираних материјала / приручника	Постојећи ресурси	Донаторска средства	Локална самоуправа	КИРС, НВО						
Годишња анализа резултата и препоруке за унапређење активности	Једном годишње	Унапређено планирање будућих активности; препоруке за локалну политику интеграције	Годишњи извештај; број предложених мера	Постојећи ресурси		Савет за миграције	КИРС						

ПОГЛАВЉЕ 7

Ресурси – Буџет

На основу досадашњег искуства, процењено је да ће за реализацију Локалног акционог плана 2026-2030. године бити укупно потребно око 70.000.000,00 динара.

Детаљан годишњи буџет за сваку годину примене Локалног плана биће урађен на основу разрађених годишњих планова за ту годину.

Средства за реализацију овог Локалног акционог плана обезбеђиваће се из различитих извора: буџет Републике Србије, буџет локалне самоуправе, донаторски буџет - као и други доступни извори.

ПОГЛАВЉЕ 8

Аранжмани за примену

Аранжмани за примену ЛАПа у ГО Нови Београд обухватају локалне структуре и различите мере и процедуре које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

- 1) Структуре за управљање процесом примене ЛАПа и
- 2) Структуре које су оперативне и примењују ЛАП

Структуру за управљање процесом примене ЛАП-а, након његовог усвајања, представљаће Савет за управљање миграцијама и трајна решења.

- Савет за управљање миграцијама и трајна решења, као управљачка структура има следеће задатке:
- У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене Локалног плана;
 - Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације Локалног плана;
 - Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера - учесника у процесу унапређења положаја мигрантских група
 - Одржава контакте са свим учесницима у реализацији Локалног плана;
 - Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) Локалног плана;
 - Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формиран у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу Локалног акционог плана. У складу са Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници - партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

- Оперативна структура за примену Локалног акционог плана има следеће задатке и одговорности:
- Реализација Локалног акционог плана;
 - Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују Локалним планом;
 - Редовно достављање извештаја координатору Савета за миграције и трајна решења о свим активностима на спровођењу Локалног плана;
 - Учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног плана;
 - Унапређење процеса примене Локалног плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене Локалног плана. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове за наредни период припремаће Савет за управљање миграцијама и трајна решења уз активне консултације са оперативним структурама. По потреби, Савет ће формирати и одговарајуће радне тимове.

Механизми праћења, оцењивања успешности примене Локалног акционог плана и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуација).

ПОГЛАВЉЕ 9

Праћење и оцена успешности

- **Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације) ЛАПа** је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛАПа ради предлагања евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.
- **Временски оквир:** Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - једном годишње. Финална евалуација обавиће се на крају 2030. године.
- **Предмет мониторинга и евалуације:** Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности - задатака и специфичних циљева.
- **Кључни индикатори утицаја** за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:
 1. Број корисника;

2. Структура корисника;
 3. Износ финансијских средстава издвојених за реализацију активности из ЛАП-а;
 4. Структура финансијских средстава издвојених за реализацију активности из ЛАП-а;
- **Процесни индикатори** за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:
 1. Број сертификата/уверења о завршеној обуци/преквалификацији
 2. Број закључених уговора са корисницима пројеката
 3. Број и врста едукативних радионица и стручних обука
 4. Број учесника у организацији и реализацији едукативних радионица и стручних обука
 - **Методе и технике мониторинга и евалуације:** За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (улитници, разговори), анкете, извештавање и др.

Савет за управљање миграцијама и трајна решења је одговоран за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног акционог плана акције - вршиће мониторинг и евалуацију.

СКУПШТИНА ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ НОВИ БЕОГРАД

Број: 001467363 2026; 20. март 2026. године

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАДСКА ОПШТИНА
НОВИ БЕОГРАД
ПРЕДСЕДНИК
Живан Обреновић